

ROVVILTNEMNDA I REGION 6 Møre og Romsdal og Trøndelag

Møteprotokoll fra møte i Rovviltnemnda for region 6 Midt-Norge

Tid: Torsdag 30. juni 2022, kl. 08:30 – 09:00.

Sted: TEAMS

Deltagere i møte:

Faste medlemmer rovviltnemnda:

Kari Anita Furunes (leder), Mattias Jåma (nestleder), Kristin Marie Sørheim, Pål Sæther Eiden, Per Olav Hopsø.

Sekretariat:

Simon Heier, Eva Dybwad Alstad og Gry Tveten Aune (Statsforvalteren i Trøndelag).
Andreas Granli (Statsforvalteren i Møre og Romsdal).

Sak 22/22 Godkjenning av innkalling og saksliste

Dato for møtet ble avtalt med nemndas medlemmer under siste nemndsmøte den 23. mai 2022. Forhåndsvarsel ble sendt ut til e-postliste den 13. juni 2022. Endelig innkalling ble sendt ut 20. juni 2022 og saksframlegg ble sendt ut 27. juni 2022.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda godkjenner innkalling og saksliste.

Behandling i møte

Ingen merknader.

Rovviltnemndas vedtak (Enstemmig):

Rovviltnemnda godkjenner innkalling og saksliste.

Sak 23/22 Klage på kvote lisensfelling av jerv i region 6 i 2022/2023

I brev datert 13. juni 2022 klager Naturvernforbundet på vedtak fattet av Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge i sak nr.: 18/22: Kvote for lisensfelling av jerv 2022/2023.

Rovviltnemnda i region 6, fattet den 23. mai 2021 følgende vedtak i sak 18/22 om kvote for lisensfelling av jerv 2022/2023:

Med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 18, første ledd, bokstav b og § 77, jf. rovviltforskriftens § 10, jf. §§ 1, 3 og 7, fatter rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge følgende vedtak om lisensfelling av jerv innenfor region 6 i 2022/2023:

- Kvoten settes til totalt 34 jerver som deles opp i en startkvote og en reservekvote:
 - Startkvote på 26 jerver hvorav 13 kan være tisper
 - Reservekvote på 8 jerver hvorav 4 kan være tisper
- Av startkvoten kan det maksimalt felles 8 tisper innenfor forvaltningsområdet for jerv i region 6.
- Restkvote skal tas ut av miljøforvaltningen så langt det lar seg gjøre i henhold til rovviltforlikets punkt 2.2.4 og 2.2.5.

Nærmere kvote- og områdeavgrensning følger av dette vedtaket. Lisensfellingen iverksettes for å forhindre fremtidige skader på bufe. Lisensfellingsperioden er fra og med 10. september 2022 til og med 15. februar 2023. Fordelingen av startkvoten på 26 jerver mellom lisensfellingsområdene er som følger:

1. Forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal

Kvote på 2 jerver

2. Prioriterte beiteområder i Møre og Romsdal

Kvote på 5 jerver

3. Prioriterte beiteområder i Trøndelag

Kvote på 10 jerver.

I perioden fra 10. september 2022 til og med 15. januar 2023 deles området inn i to delområder, med følgende fordeling av kvoten:

3A: områdene nord for Trondheimsfjorden og vest for E6 – 4 jerver

3B: områdene sør for Trondheimsfjorden og E14 – 6 jerver

Fra og med 16. januar 2023 slås delområdene sammen til ett kvoteområde, og eventuell gjenværende kvote kan da jaktes på i hele området.

4. Forvaltningsområdet for jerv i Trøndelag

Kvote på 9 jerver.

I perioden fra 10. september 2022 til og med 15. januar 2023 deles området inn i tre delområder, med følgende fordeling av kvoten:

4A: Områdene nord for Imsdalsvassdraget, vassdraget Grøningen, Skjeldbreien og Holden – 3 jerver

4B: Områdene mellom for Imsdalsvassdraget, vassdraget Grøningen, Skjeldbreien og Holden og E14 - 3 jerver

4C: Områdene sør for E14 – 3 jerver

Fra og med 16. januar 2023 slås delområdene sammen til ett kvoteområde, og eventuell gjenværende kvote kan da jaktes på i hele området.

Det kan tildeles fra reservekvoten hvis en eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- For at det skal tildeles fra til områder innenfor forvaltningsområdene for jerv i region 6 må det fylkesvise bestandsmålet være oppfylt innenfor forvaltningsområdet (3 ynglinger i Møre og Romsdal og 7 ynglinger i Trøndelag).
- For at det skal tildeles fra reservekvoten til områder både utenfor og innenfor forvaltningsområdene for jerv i region 6 skal opplysninger i årsrapport fra Rovdata (publiseres ca. 1. oktober 2022) om ynglere registreringer av jerv i 2022 legges til grunn sammen med oppdatert informasjon om skader forvoldt av jerv på bufe og tamrein beitesesongen 2022.
 - Regionens bestandsmål på 10 årlige ynglinger skal være oppfylt.
 - Tildeling av reservekvoten skal skje til områder med skader forvoldt av jerv beitesesongen 2022.

I tråd med forvaltningsplanen for rovdyr i region 6 Midt-Norge som sier at rovviltnemnda legger ved et program for ekstraordinære uttak av jerv samtidig som at kvote blir vedtatt ber Rovviltnemnda om at Miljødirektoratet i tråd med rovviltforlikets punkt 2.2.4 og 2.2.5 prioriterer ekstraordinære uttak i følgende områder vinteren 2022/2023:

- Trøndelag
 - Prioriterte beiteområder, med skader av jerv.
 - Innenfor forvaltningsområdet, med skader av jerv.
- Møre og Romsdal
 - Prioriterte beiteområder, med skader av jerv
 - Innenfor forvaltningsområdet, med skader av jerv

Med bakgrunn i utviklingen av skadesituasjonen under beitesesongen 2022 vil nemnda komme tilbake med ytterligere anbefalinger ovenfor Miljødirektoratet i løpet av lisensfellingsperioden 2022/2023.

Klagen

Det vises til klagen i sin helhet som også er vedlagt saksframlegget.

Klager foreslår følgende geografisk fordeling av kvote:

Innenfor forvaltningsområdet i

- Trøndelag – 0
- Møre og Romsdal – 0

Utenfor forvaltningsområdet i

- Trøndelag – 0
- Møre og Romsdal – 0

Det ikke er rom for å tildele reservekvote verken i Trøndelag eller Møre og Romsdal.

Konklusjonen til klagen peker på at bestanden ligger under de fylkesvise målene innenfor forvaltningsområdet og at det dermed ikke er grunnlag for kvote i innenfor forvaltningsområdene. Videre at en bør ha forsiktige kvoter utenfor forvaltningsområdene for å bygge opp bestandene innenfor forvaltningsområdene. Samtidig mener klager at det må tas hensyn til at det ikke er påvist yngling av jerv i region 3, som er del av den sørvestlige delbestanden av jerv.

Sekretariatets vurdering av klagen

I henhold til forvaltningsloven (fvL.) § 28 har parter og andre med rettslig klageinteresse klagerett. Klageren må ha en viss tilknytning til saken for å ha klagerett, det vil si å ha interesser av en slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner slik som Naturvernforbundet har i stor utstrekning rett til å klage for å ivareta ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet viser til saksframlegget som ble lagt frem for rovviltnemnda i forbindelse med vedtak om kvote for lisensfelling av jerv 2022/2023, under møte den 23. mai 2022. Det vises også til rovviltnemndas vedtak i sak 18/22 Kvote for lisensfelling av jerv 2022/2023. Sekretariatet har i saksframlegget for sak 18/22 lagt fram kunnskapsgrunnlag og faglige og juridiske sider ved saken. Disse vurderingene utgjør begrunnelsen for rovviltnemndas vedtak. Sekretariatet har i sitt saksframlegg vurdert hjemmelsgrunnlag for lisensfelling av jerv innenfor regionen og kommet til at det med hensyn til skadepotensiale foreligger rettslig grunnlag for lisensfelling etter nml. § 18 bokstav b i hele region 6, både innenfor og utenfor forvaltningsområdet for jerv. Kvoten ble foreslått og vedtatt på et tidspunkt der vi ikke hadde fullstendige data på reproduksjonen av jerv, en slik oversikt har vi først den 1. oktober 2022.

Det har etter vedtakstidspunktet kommet ny informasjon om ytterligere én dokumentert eller antatt yngling av jerv i region 6, i 2022. De foreløpige tallene for antall registrerte jervekull i regionen pr. 27. juni 2022 er 10 ynglinger, som fordeler geografisk som følgende:

Møre og Romsdal – totalt fire ynglinger: to i Molde, en i Rauma, og en i Surnadal.

Trøndelag - totalt seks ynglinger: en i Høylandet*, en i Namsskogan*, to i Snåsa, en i Selbu og en i Oppdal. **Ved en inkurie sto det to ynglinger i Høylandet i saksframlegget, og ikke en i Høylandet og en i Namsskogan som er korrekt.*

For region 6 er bestandsmålet ti ynglinger av jerv. Av de fire registrerte ynglingene i Møre og Romsdal ligger tre innenfor forvaltningsområdet og en utenfor. Av de seks registrerte i Trøndelag er to lokalisert innenfor forvaltningsområdet og fire utenfor forvaltningsområdene for jerv slik det er definert i gjeldende forvaltningsplan for i regionen. Det gjenstår fortsatt etterkontroller av mulig ynglelokaliteter i regionen. Region 6 ligger også over det regionale bestandsmålet på 10 årlige ynglinger med et gjennomsnitt på 17,3 ynglinger de siste tre år.

Det er etter vedtak fra Miljødirektoratet gjort hiuttak av to ynglinger i region 6 våren 2022; i lokaliteten Oppdal som ligger utenfor det vedtatte forvaltningsområdet for jerv (tisper og to valper). Det ble også fattet vedtak fra Miljødirektoratet om uttak av yngling i Surnadal (Trollheimen området) som ligger utenfor det vedtatte forvaltningsområdet for jerv (tisper og to valper).

For å redusere tapene til beitedyr særlig i beiteprioriterte områder settes kvotene høyt for å redusere bestanden ned på bestandsmålet. Dette er også i tråd med rovviltforliket som sier at lisensfelling skal være hovedvirkemidlet for å regulere jervebestanden. Sekretariatet vil påpeke at det er påvist henholdsvis 18*, 17 og 17 ynglinger årene 2019, 2020 og 2021, dette gir et 3-års gjennomsnitt på 17,3 ynglinger (*antall ynglinger i region 6 ble oppdatert fra 17 til 18 i etterkant av rapporteringen i 2019 (Rovdata 2020). Foreløpige data for 2022 viser 10

ynglinger i regionen. Informasjon som er tilkommet etter vedtakstidspunkt taler ikke for å redusere kvoten, og sekretariatet mener at den vedtatte kvoten på inntil 34 jerver ikke vil true bestandens overlevelse.

Sekretariatet skriver i saksframlegget til sak 18/22 at det er behov for å regulere jervebestanden både innenfor og utenfor forvaltningsområdet i hele region 6. Når det gjelder bestandssituasjonen for jerv i den sørvestlige delbestanden var det ved vedtaksdato påvist tre yngling innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal, og en utenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. Alle disse fire ynglingene tilhører den sørvestlige delbestanden. I forvaltningsplanen for region 6 er følgende presisert: «*Alle ynglinger uavhengig om de befinner seg innenfor eller utenfor forvaltningsområdene telles med i forhold til å oppnå de regionale bestandsmålene*». Det samme kommer fram av overvåkningsrapportene, der alle ynglinger i regionen legges til grunn når treårs gjennomsnittet utregnes. Etter vedtaksdato har det blitt påvist en yngling i region 3, i Dovre kommune, innenfor den sør-vestlige delbestandens områder. Vurderinger rundt genetikken i denne delbestanden er beskrevet i saksframlegget til sak 18/22.

Region 3, 5 og 6 gjennomfører årlig felles arbeidsmøte om den sørvestlige delbestanden av jerv. Det er ikke satt krav til møtereferat/protokollføring av disse.

Sekretariatet mener at det ikke er kommet ny informasjon som tilsier vedtak i sak 18/22 av 23. mai 2021 bør endres.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at Naturvernforbundet har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse og fordeling av kvote mellom delområdene. jf. nml. §§ 8 og 10 jf. også fvl. § 17. Rovviltnemnda mener at den innkomne informasjonen etter vedtak om flere ynglinger støtter vedtaket av 23. mai i sak 18/22. Klagen tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak av 23. mai i sak 18/22, og klagen oversendes dermed Klima og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Behandling i møte

Kari Anita Furunes tok opp sekretariatets forslag til vedtak.

Enstemmig.

Rovviltnemndas vedtak (Enstemmig):

Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at Naturvernforbundet har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse og fordeling av kvote mellom delområdene. jf. nml. §§ 8 og 10 jf. også fvl. § 17. Rovviltnemnda mener at den innkomne

informasjonen etter vedtak om flere ynglinger støtter vedtaket av 23. mai i sak 18/22. Klagen tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak av 23. mai i sak 18/22, og klagen oversendes dermed Klima og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Sak 24/22 Høring om å endre lisensfellingsperioden for jerv

Regjeringen sender på høring fire forslag til endringer i lisensfellingsperioden for jerv. Formålet er å gjøre lisensfellingen mer effektiv. Lisensfellingsperioden for jerv er regulert i rovviltforskriften og den går i dag fra 10. september til og med 15. februar.

Regjeringen vil høre på fire ulike alternativer:

1. lisensfellingsperiode for jerv blir som i dag i perioden fra 10. september til og med 15. februar.
2. lisensfellingsperioden for jerv utvides til 20. august - 15. februar i hele landet.
3. lisensfellingsperioden for jerv utvides til 20. august - 15. februar i områder der det er åpnet for villreinjakt.
4. lisensfellingsperioden for jerv utvides til 20. august - 15. februar i utvalgte områder der det er åpnet for villreinjakt, som en prøveordning i en treårsperiode.

Det er vedlagt et høringsnotat fra klima- og miljødepartementet som beskriver bakgrunnen for høringen, de biologiske forhold og dyreetiske hensyn, hensyn til effektiv felling og departementets vurdering.

Det tas sikte på en endelig avgjørelse og eventuell ikrafttredelse innen 20. august 2022, slik at eventuelle endringer kan gjøres gjeldende fra førstkommende lisensfellingsperiode. Høringsfristen er 29. juli 2022.

Med bakgrunn i den korte høringsfristen, korte tiden til dette møtet og ferieavvikling så har ikke sekretariatet hatt mulighet til å forberede et forslag til saksframlegg. Vi mener likevel at høringsnotatet gir rovviltnemnda tilgang til nødvendig og eksisterende kunnskap til å svare opp høringen på en god måte.

Rovviltnemndas forslag til høringsuttalelse

Forslaget ble utarbeidet av rovviltnemndas medlemmer i forkant av møtet og tilgjengeliggjort for kommentarer for alle medlemmene.

Bakgrunn og innledning

Regjeringen har sendt fire forslag til endringer i lisensfellingsperioden for jerv på høring. Formålet er å gjøre lisensfellingen mer effektiv. Lisensfellingsperioden for jerv er regulert i rovviltforskriften og den går i dag fra 10. september til og med 15. februar.

Regjeringen vil høre på fire ulike alternativer:

5. lisensfellingsperiode for jerv blir som i dag i perioden fra 10. september til og med 15. februar.
6. lisensfellingsperioden for jerv utvides til 20. august - 15. februar i hele landet.
7. lisensfellingsperioden for jerv utvides til 20. august - 15. februar i områder der det er åpnet for villreinjakt.

8. lisensfellingsperioden for jerv utvides til 20. august - 15. februar i utvalgte områder der det er åpnet for villreinjakt, som en prøveordning i en treårsperiode.

Faktagrunnlag og vurderinger

I Hurdalsplattformen står følgende: «Regjeringen vil [...] (e)ffektivisere lisensjakt på jerv med mer moderne jaktmetoder».

Videre har regjeringen lagt føringer om at det skal sikres at bestandsmålene følges opp og at bestandene skal forvaltes i tråd med det målet som til enhver tid er vedtatt av Stortinget. Gjeldende vedtak er et bestandsmål på 39 årlige ungekull. I region 6 skal det være 10 ynglinger mens det i de tre siste år ligger gjennomsnittet på 17,3. Kvotene i denne regionen er i all hovedsak tatt ut i forvaltningsområdet for jerv mens det står igjen flere dyr på kvote i beiteprioritert område. Det er derfor behov for mer målrettede uttak.

En stor del av de beiteprioriterte områdene, der det skal være lav terskel for å ta ut jerv ligger utenfor villreinområdene og vil dermed ikke få nytte av ev. tidlig jaktstart i villreinområdene. Dersom utvidelse kun skal gjelde for villreinområdene er det derfor behov for flere tiltak for mer målrettet uttak i beiteprioritert område. Stående skadefellingstillatelse kan derfor være et godt alternativ i beiteprioriterte områder for å komme ned på bestandsmålet.

Det er viktig å være klar over at grenser for villreinområder og kommunegrenser ikke er sammenfallende, noe som vil gjøre det ekstra krevende å ha oversikt over hvor det er tillatt med lisensfelling.

Jervens biologi er den samme over hele landet slik at å begrense utvidet lisensjakt kun til villreinområdet vil ikke være forskjellig for biologien sammenlignet med å utvide til å gjelde lisensfelling for hele landet.

I det femårige prosjektet «Jerven – og en verden i forandring» der merking av tisper gjorde det mulig å følge dyrene over flere år var ett av målene å få mer kunnskap om tap av sau til jerv. Resultater fra prosjektet viser at «årlige tapstall best kan forklares av tilstedeværelse av tisper med unger og situasjoner med generelt høyere tetthet av jerv» (Landa et.al. 2007). Jerven bruker høgalpine områder og sau beiter seg gradvis oppover i terrenget om sommeren. Tapet skjer når områdebruken er sammenfallende.

Jerven står for 39 % av erstattet rovvilttap på tamrein innenfor rovviltnemda region 6, og utgjør et betydelig tap for reindriftnæringa. Da reinen beiter ute hele året, utgjør muligheten for tidligere oppstart på jakt at tapet kan reduseres.

Tidligere oppstart på jakt gir også dagslys i større deler av døgnet, som er fordelaktig under jakta. Det kan også være at mange jegere som bedriver jervejakt er opptatt med annen jakt, og det kan virke positivt på jervejakta at den starter før rypejakta og elgjakta.

Rovdatas fakta om jerv viser til at jervens valper er nesten utvokst i en alder mellom seks og sju måneder. En faglig vurdering fra Miljødirektoratet beskriver at valper vandrer ut fra mora sitt revir ca. i midten av september mens noen blir lengre. Innsamling av vekstdata viser at de fleste tisper valpene har nådd voksenvekt ca. rundt 20. august. Modellering viser at ca. 90 % av jervevalper fødes i perioden 5. februar – 12. mars med variasjoner.

Nemdas konklusjon

Rovviltnemnda region 6 støtter forslag nr. 2 med følgende begrunnelse:

- Alternativet er i tråd med målsetting med forvaltningsplanen for region 6, dvs. senke konfliktnivået og skape forutsetning for beitenæringene.
- En utvidelse med oppstart 20. august vil gi større muligheter for kombinasjonsjakt. Dersom dette ikke aksepteres, er utvidelse til 1. sept. ett alternativ da valpene er mindre avhengig av moren.
- En utvidelse til hele landet vil forenkle lisensjakta uavhengig av områder og vil oppfylle formålet med mer effektiv lisensfelling.

Behandling i møte

Merknad fra Matthias Jåma: Føye til noen ord i nest siste avsnitt av faktagrunnlag og vurderinger: «*Tidligere oppstart på jakt gir også dagslys i større deler av døgnet, som er fordelaktig under jakta. Det kan også være at mange jegere som bedriver jervejakt er opptatt med annen jakt **tidlig i jaktperioden**, og det kan virke positivt på jervejakta at den starter før rypejakta og elgjakta.*»

Rovviltnemndas vedtak (Enstemmig):

Rovviltnemnda tar inn forslaget fra Matthias Jåma, og er enstemmige om høringsuttalelsen.